

store hvidløg

En praktisk dyrkningsvejledning til danske forhold - fra valg af sættefed til tørring og opbevaring.

Det korte svar

Store hvidløg kommer ikke af ét trick. Resultatet afhænger især af sortens potentiale, store og sunde sættefed, efterårsplantning, lang vækstsæson, god dræning, begrænset konkurrence og jævn vandforsyning under løgdannelsen. To løg på tilsammen 200 g svarer til cirka 100 g pr. løg - stort, men opnåeligt under gode forhold.

Vejledningen sigter mod store, veludviklede løg - ikke mod en garanteret vægt. Vejr, jord, sort og sættemateriale sætter altid den endelige grænse.

Foto: To høstede hvidløg på køkkenvægt, samlet vægt ca. 200 g. Privat foto.

1. Begynd med det rigtige plantemateriale

Vælg en vinterhårdfør efterårstype med dokumenteret evne til at danne store løg. Brug certificerede sættehvidløg frem for fed fra supermarkedet: de er beregnet til dyrkning og giver bedre sikkerhed for sortsægtighed og sundhed.

Del først løget kort før plantning. Vælg de største, faste og ubeskadigede yderfed. Små inderfed kan godt vokse, men starter med færre reserver og giver ofte mindre løg.

Sorten sætter loftet

Gødning kan ikke få enhver sort til at danne meget store løg. Sammenlign kun planter af samme sort, hvis du vil afgøre, om en dyrkningsændring virker.

2. Plant om efteråret

I Danmark er oktober til begyndelsen af november et godt praktisk udgangspunkt. Plant efter jordtemperaturen og forholdene: feddene skal nå at danne rødder, men helst ikke en stor, frostudsat top før vinteren. Efterårsplantning giver den lange vækstperiode, som store løg kræver.

Sæt feddene med spidsen opad, normalt så toppen ligger ca. 3-5 cm under jordoverfladen. I let jord kan de sættes lidt dybere; i tung og våd jord bør man prioritere et hævet bed frem for dyb plantning.

3. Giv plads og sol

Formål	Afstand i rækken	Rækkeafstand
Almindelig dyrkning	10-15 cm	25-30 cm
Forsøg med ekstra store løg	15 cm	30 cm

Vælg et åbent sted med fuld sol. Hold bedet ukrudtsfrit, især fra forårets vækststart til løgene begynder at modne. Ukrudt konkurrerer om både vand, næring og lys.

4. Jord: veldrænet, løs og i god balance

Hvidløg mistrives i vintervåd, kompakt jord. En løs muld med god struktur er ideel. På tung lerjord bør du dyrke på 10-15 cm høje kamme eller højbede og forbedre strukturen over tid med velomsat organisk materiale.

Et pH-niveau omkring 6,5-7,5 er et fornuftigt mål. Få gerne lavet en jordprøve, før du kalker eller tilføjer større mængder gødning.

5. Gødning: nok, men ikke for meget

Hvidløg skal have adgang til næring tidligt i væksten, men meget kvælstof sent på sæsonen kan give kraftig topvækst, forsinket modning og dårligere holdbarhed. Tilfør ikke frisk eller dårligt omsat husdyrgødning umiddelbart før plantning; det kan øge sygdomsrisikoen og gøre væksten ubalanceret.

Den sikre metode

Tag en jordprøve og gød efter jordens faktiske behov. På almindelig køkkenhavejord er en moderat forårstilførsel af en balanceret gødning bedre end store doser kvælstof. Stop kvælstoftilførsel, når løgdannelsen er tydeligt i gang.

6. Vand på det rigtige tidspunkt

God dræning og tilstrækkeligt vand er ikke modsætninger. Hvidløg tåler dårligt stående vinterfugt, men vandmangel i foråret og under løgenes opsvulmning kan begrænse størrelsen.

Vand ved behov fra aktiv forårsvækst og især omkring løgdannelsen, ofte i maj-juni. Målet er jævnt fugtig - aldrig konstant våd - jord. Vand grundigt og sjældnere frem for lidt hver dag. Stik en finger eller en graveske 5-10 cm ned: er jorden tydeligt tør, er det tid til at vande.

Reducer og stop vandingen, når bladene begynder at gulne og løgene går mod modenhed, typisk 2-3 uger før forventet høst, medmindre vejret er ekstremt tørt. Det fremmer modning og mindsker risikoen for råd.

Den vigtigste balance

Vinter: undgå vandmættet jord. Forår og tidlig sommer: undgå vandstress. Modning: lad jorden blive tørrere.

7. Pasning gennem sæsonen

Efterår	Plant store, sunde fed i veldrænet jord. Mærk sort og plantedato.
Vinter	Kontrollér afvanding efter kraftig regn. Undgå at træde jorden sammen.
Marts-april	Fjern ukrudt tidligt. Vurdér behovet for en moderat gødningstilførsel.
Maj-juni	Hold jorden jævnt fugtig under kraftig vækst og begyndende løgdannelse.
Før høst	Stop sen gødsning. Reducer vand, når toppen modner og gulner.
Høst	Løft forsigtigt, før alle blade er helt visne. Lad yderhinden blive på.

Hvis sorten danner blomsterstængel (hardneck), kan den fjernes, når den begynder at krumme. Det kan flytte mere af plantens energi til løget. Lad nogle få stå, hvis du vil følge plantens udvikling eller høste stænglerne til køkkenet.

8. Høst, tørring og opbevaring

Høst, når flere af de nederste blade er brune, mens nogle af de øverste stadig er grønne. Vent ikke nødvendigvis, til hele toppen er død; overmodne løg kan åbne sig og få kortere holdbarhed. Løsn jorden med en greb og løft løgene - træk ikke hårdt i toppen.

Tør løgene i et luftigt, tørt og skygget miljø i cirka 2-4 uger. Undgå stærk sol og regn. Når hals og yderhud er helt tørre, kan rødder og top trimmes. Opbevar køligt, tørt og ventileret, men ikke i en lukket plastpose.

9. De hyppigste årsager til små løg

- Små sættefed eller en sort med lavt størrelsespotentiale.
- Forårsplantning eller for sen efterårsplantning.
- For tæt plantning, skygge eller ukrudtskonkurrence.
- Våd, iltfattig vinterjord eller kompakt jord.
- Vandmangel netop under løgdannelsen.
- For meget kvælstof sent i væksten.
- Sygdomme, især råd, rust eller virusbelastet plantemateriale.

Et enkelt forsøg, der giver brugbar viden

Vil du finde den bedste metode på netop din jord, så sammenlign behandlinger systematisk. Brug samme sort og omtrent samme fedstørrelse i alle grupper.

Forsøgsforslag

Lav tre felter med mindst 10 planter i hvert:

A: 10 × 30 cm, normal pasning.

B: 15 × 30 cm, normal pasning.

C: 15 × 30 cm, kontrolleret vanding under løgdannelsen.

Notér plantedato, fedvægt, gødning, nedbør/vanding, høstdato samt vægt og diameter for hvert tørret løg. Sammenlign både gennemsnit og de største løg.

Hurtig tjekliste

- ☐ Storfrugtet, vinterhårdfør efterårssort
- ☐ Certificerede, store og sunde yderfed
- ☐ Plantning i oktober-begyndelsen af november
- ☐ Fuld sol og 15 × 30 cm ved fokus på store løg
- ☐ Løs jord og sikker vinterdræning
- ☐ Moderat, jordprøvebaseret gødskning
- ☐ Jævn fugt under løgdannelsen
- ☐ Tørrere forhold før høst
- ☐ Skånsom høst og 2-4 ugers luftig tørring

Faglige kilder

1. Société Nationale d'Horticulture de France (SNHF): Ail cultivé. Dyrkning, plantetider, certificerede planter, afstande, dræning, vanding i maj og høst. <https://www.snhf.org/fiche-plante/ail-cultive/>

2. Den Europæiske Unions Tidende: Produktspecifikation for Ail violet de Cadours (BOB/PDO). Oplysninger om sortstype, produktionsområde og dyrkningspraksis. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX:52020XC0515\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=CELEX:52020XC0515(03))

3. Ministère de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire / INAO: Officielle produktspecifikationer for franske kvalitets-hvidløg, herunder styring af plantemateriale og dyrkning. <https://www.inao.gouv.fr/>

Redaktionel note: Anbefalingerne er tilpasset danske køkkenhaveforhold. Lokale jordbundsforhold, sort og sæsonens vejr kan kræve justering. Senest fagligt gennemgået: september 2026.